

BUDA-PESTA

28 Noembrie st. v.
10 Decembrie st. n.

Va esi duminec'a.

Redact. : strad'a Havas nr. 1.

Nr. 48.

ANULU XII.
1876.

Pretiuu pe unu anu 10 fl.
Pe 1/2 de anu 5 fl. ; pe 1/4 de
anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Roman' a 2 galbeni.

„A t h a l i a.”

— Tragedia in cinci acte, de Racine. —

Actulu V., Scen'a V.

Athalia, Joas, Joad, Josabeta, Abner, suit'a Athaliei.

Athalia, catra Joad.

A, tu, seducatoriu,
De intrigi, de comploturi eterne urditoriu !
Tu, care tota lumea o turburi din placere,
Tu, inimicu de morste a ori si ce putere !
Tu, care totu in Domnulu mereu te-ai spriginitu,
Mai poti se dici acuma ca n'ai fostu amagitu ?
Elu mi te-a datu in mana si templulu si pe tine ;
Pe chiar altariulu vostru acuma se cuvine
Se te ... dar nu ; cu pretiuu ce-mi dati me multiu-
mescu.

Promissiunea vostra eu viu ca se primescu :
Tesaurulu, copilulu, se mi s'aduca 'ndata ...
Curendu : unde sunt ?

Joad.

Domna, vei fi 'ndestulata,
Voiu face ca de-odata se-i vedi pe amendoi.

(Cortin'a se ridica. Se vede Joas pe tronulu seu ;
nutricea sa in genunchi la drepta : Azarias, cu sabi'a
in mana, in picioare la stanga sa ; si aproape de dinsulu
Zacharia si Salomita in genunchi pe treptele tronului ;
mai multi leviti, cu spada in mana stau insirati de pe
laturi.)

Arata-te, copile, demnu sange de eroi !
Cunosci acum, regino, pe-alu lui David herede
Si marc'a junghiatorei ce 'n cost'a lui se vede ?
Acesta-i alu teu rege, copilu din fiulu teu,
Joas, carele vine cu dreptu la tronulu seu.

Abner.

O ceriu !

Athalia, catra Joad.

Perfide !

Joad.

Eta Hebreica care 'n fine
Lu-alapta 'n pruncia, sciuta chiar de tine.
Elu prin Josabeta de-alu teu pumnariu scapa,
Si Dumnedieu in templu vieti'a-i conserva.
Tesaurulu lui David, acesta, domna, este !

Athalia.

Si credi se scapi copilulu cu misieli de-aceste ?
Ostasii mei ! de-acesta fantasma me scapati !

Joad.

Ostasi ai legei sacre ! pe rege aperati !

(Fundulu teatrului se deschide. Se vede interiorulu
templului si levitii armati intra de tote partile pe
scena.)

Athalia.

Ce vedu eu ? o tradare ! regina blastemata !
De arme si de dusmani me afu 'ncungiurata !

Joad.

In vanu cauti cu ochii ; nu poti de-aici scapa ;
A Domnului putere a vrutu a te 'ncurea ;
Elu ne te-a datu in mana ; si trebui se-ti dai sema
De sangele ce 'n tierra versasi fara de tema.

Athalia.

Ce feliu ! in ai mei omeni curagiu n'a mai remasu !
Si tu, infame Abner, in cursa m'ai atrasu !

Abner.

Dar Domnulu ...

Athalia.

Acum lasa pe Domnulu teu si vina
Resbuna-me, ingrater!

Abner, aruncandu-se la picidorele lui *Joas*.
Pe Domnulu meu, regina . . .

Athalia.

Joas! regele vostru? Misiei, nu cugetati
Cà óstea mea afara ve tine 'ncungiurati?
Ostasii mei acuma mi-cauta de urme . . .
Ei vinu . . . sosescu . . . vai vóe, resculatóre turme!

Scen'a VI.

Ismael, Joas, Joad, Athalia, si toti actorii din scen'a precedentã.

Ismael, catra *Joad*.

Siniore, templulu este de dusmani curatitu;
Hebreii sunt ai nostri: strainii au fugitu.
Precum ventulu in aeru pe fumu lu-risipesce,
A lui Dumnedieu voce paganii i gonesce.
La advone Levitii, poporulu adunandu,
Pe alu lui Ochozias fiu rege proclamandu,
Narandu cum de sub palosiu scapà elu prin minune
Si de-a lui Achab fica acuma elu dispune.
Trompet'a nóstr'atunce de-odat' a resunatu:
Èr in dusmani terórea asiá s'a reversatu
Cá si Madianitii sumeti cari fugira
Candu pe Gedeon singuru in facia întêlnira.
Svêrlindu arme si scuturi, antâi au disparutu
De-a rëndulu Tyriani, cu modu de necrediutu.
Câti-va nimernici Jidovi voira sê-i imite;
Vediendu inse cà Domnulu unu rege le tramite,
Cu strigate indata in partea lui s'au datu.
In fine, totu de-unu spiritu poporulu inspiratu,
Mueri, betrani, copîi, acum se imbratisiédia;
Pe Dumnedieu si rege toti bine-cuvintédia:
Toti canta pe-alu lui Davidu fiu dintre morti esitu,
Èr alu lui Baal idolu cetatea l'a sdrobitu:
Mathan, ucisu in templu, in sangele lui zace.

Athalia.

O Dumnedieu teribilu! invins'ai! . . . acum, pace!
Asiá, vedu, *Joas* este! nu potu a me 'nsielá;
Cunoscu loculu in care pusesemu a-lu junghiá;
Eu vedu pe Ochozias in portu si in miscare;
Vedu sangele acela ce face-a mea turbare.
David, David triumfa; Achab este distrusu;
O nendurate Dómnne, tu tóte le-ai condusu!
Tu ai facutu cá mintea-mi sê fia-asiá 'ncurcata,
In câtu sê credu cà lesne puteam fi resbunata;
Candu mila 'n alu meu sufletu pentr'unu copilu sim-
tindu,

Candu sete de tesauri in inima nutrindu,
N'am datu la focu si prada cum trebuia a face.
Domnésca dar, o Dómnne, regele teu in pace!
Si, cá sê se 'nsemnedie acum domni'a sa,
Sê faca alu seu palosiu in sinu-mi a-lu bagá!
Dar éta ce urare murindu facu pentru tine:
Ce dicu eu de urare! eu speru, si-a crede-mi vine,
Cà obositu de legea-ti, rebelu la jugulu teu,
Fidelu sangelui care in vine i-am pusu eu,
Asemenatu cu mosiulu si cu alu seu parinte,
Acestu fiu alu lui David, elu va apucá 'nainte
A-ti profaná altarulu si chiar a resbuná
Pe Achab; pe Athalia, si pe stramosi'a sa.
(Athalia ese, levitii o urmédia.)

Joad.

Sê fia scós' afara din templu de indata;
Santieni'a nu trebui sê fia profanata.
Duceti-ve voi, preoti, càci voi sunteti chiamati
Alu mortiloru regi sange cu-alu ei sê resbunati,
Si nu suferi, Dómnne, cá sê se implinésca!
Cutediatórea cêrta cutitulu s'o deslege.

Scen'a VII.

Joas, Joad, Josabeta, Abner, si toti actorii din scen'a precedentã.

Joas, coboritu de pe tronu.

O Dómnne, care asta-di vedi câtu sunt de 'ntristatu,
Abate de la mine blastemulu ce mi-a datu;
Si nu suferi, Dómnne, cá sê se implinésca!
Candu te-ar uitá pe tine, *Joas* sê nu traiésca!

Joad, catra Leviti.

Chiamati aici poporulu spre a puté vedé
Pe regele, si 'n mana credinti'a sê-i redea!
Sê mergemu toti sê facemu, cu rugele in gura,
Intre Jacob si Domnulu o uóna legatura;
Ori ce erori funeste din noi sê lapedamu,
Si 'n nóue juraminte de elu sê ne legamu
Tu, Abner, reia-ti loculu pe langa alu teu rege.

Scen'a VIII.

Unu Levitiu, Joas, Joad, si toti actorii din scen'a precedentã.

Joad, catra Levitu.

Luatu-si-au pedéps'a muierea far' de lege?

Levitulu.

Crudimele ei tóte cu viéti'a le-a spelatu,
Jerusalimulu, astadi de jugulu ei scapatu,
Cu bucuria mare o vede implantata
In sangele ei negru.

Joad.

Teribila respalata

A crimeloru ei trebui, o rege, a te 'nvetiá
Cá nici odata 'n viétia tu sê nu poti uitá,
Cà regii au in ceriuri unu jude pré cu minte,
Tiranulu o pedépsa, si-orfanulu unu parinte.

G. Sionu.

Imperatés'a Irin'a.

— Fragmente istorice. —

(Urmare.)

Staturile tierii si cei mai de frunte din fia
care statu alu cetatieniloru pusera in scrisu
juramentulu pe altariulu din beseric'a Sofiei.

In diu'a antâia a pasceloru imperatulu,
insocitu de curtenii sei, vini in aren'a, unde
se tieneau cursurile de cai, si fu cu insufletire
salutatu de multimea poporului. Irin'a vini
din palatu intr'o carutia pompósa, tienendu
in umeri pe junele imperatu. Ea lu-duse in
biserica catechumeniloru. Stradele erau inde-
sate de ómeni. Frumseti'a ei, purtarea ei cu-

ceritória si maestatica, unele cuvinte, ce le rosteá, repetite de multime, tóte farmecau pe bizantini; strigări de bucuría o intimpinau pretotindenea. Se sciá, cà in launtrulu palatului ea cinstea pe maic'a lui Ddieu si icónele santiloru; si toti, carora placeau aceste insusiri ale Irinei, o considerau de implinitóri'a dorintieloru lor, se uitau la ea, cá la icón'a vechiei biserici triumfatórie.

Pana candu se tieneau aceste serbatori, Adelgisiu, fiulu regelui Longobardiloru, de care Carolu celu mare rapi imperiulu, vini la Constantinopole, sè céra ajutoriu de la imperatulu. Acesta compatimandu-lu lu-primi cinstindu-lu dupa cuviintia. Lu-facù patriciu (nobilu) si i promise a-lu ajutá. In asemenea forma primi pe Teleru, unu june principe bulgarescu, lu-facù patriciu, si dupa ce trecù la credinti'a crestina, lu-insorà cu o consangéna a muerii sale.

Intru aceea inse imperatului se sioptise in urechia, cà soci'a sa si mai multi fruntasi officianti ai imperiului in secretu veneréda icónele. Numai de câtu puse man'a pe acesti sierbitori si intrà cu puterea in locuintiele sociéi sale. Dupa o cercetare d'amenuntulu afflà icón'a mantuatoriului si a maicei sale, cusuta pe perin'a patului ei. Elu se manià preste mesura si tratà fórte aspru cu muierea sa. Elu i aruncà nascerea ei si disé, cà nu-i démna de onórea ce-i dà, impartindn tronulu cu ea. Totu odata i spuse, cà ea nu mai póte fi soci'a lui si sè-si caute de tréba.

Irin'a indesiertu se sirguiá sè arate nevinovatí'a ei, nu crutià nici rugári, nici lacrimi, nici promisiuni; inse cu nimicu nu putù sè móie pe amaritulu ei barbatu. Elu totu mai tare se infurià si repetiá, ce disé, si o parasi. Pe amicii ei i aruncà in prinsóre.

Irin'a, care nu putù sè pestréca acésta nefericire a ei, sciù in alta forma sè scape de imperatu, càci pucine dile dupa acésta intemplantare inchise ochii neasceptatu iute. (a. 780) Dupa aceea Irin'a numai de câtu se aratà in tóta stralucirea unei imperatese, si poporulu o primi cu sgomotóse strigári de bucuría.

Luandu pe fiulu ei de mana Irin'a se duse intr'o piatia publica unde senatulu si ostasii i promisera ascultare si supunere.

Cá tutela a supr'a fiului ei ea incepù a domni si a incarcá cu binefaceri si bunatàti poporulu. Ea impucinà chieltuelele, deschise granariele si alte magazine imperiale, ce avarul le incarcase, si sciù sè impartia cu mana larga si istetíme banii, storsi cu atâte lacrimi.

Cea mai mare arte a ei a fostu a folosi spre binele ei faradelegile altora, precum si ale ei proprie. Cele d'antâie functiuni le da celoru mai adicti ei; patriciulu Storaciu fu ministrulu ei. Elu a fostu omu deplinu pentru o asta-felu de curte. Din puterea sa propria s'a aventatu la acésta stare inalta, trecându mai inainte prin tóte stările vietii ostasiesci si civile, de la mai mice la cele mai inalte, si pe timpulu neincetateloru frecári si turburári in statu elu invetià a judecá ómenii si a li crede pucinu. Irin'a lu-alese chiaru pe elu, pentru cá sè se folosésca de suaturile lui numai, nu inse pentru ca sè fia gubernata de elu. Storaciu, crescutu in scól'a neincrederii, vediù tóte câte se intemplau. Privirile sale petrundeau in cele mai secrete societati si prin elu imperatés'a capetà scire despre tóte cele.

Pe câtu de mare a fostu bucuri'a poporului, neindestuliti totusi n'au lipsitu. Imperatulu avuse patru frati inca; celu mai lacomu dupa domnire intre acestia erá cesariulu Nicephoru, care traia esilatu in Chersonesu.

Malcontentii aruncara ochii a supra acestui-a si pe elu lu-doriau de imperatu lor. Storaciu intielese aceste treburi si dispuse a restarea capeteniloru cunjuratiloru. Irin'a chiamà la sine pe cumnatulu seu. Elu vini la Constantinopole si nu sciù nimica despre tóte, câte erau sè se intemple. Nespusa fu mirarea lui, vediendu-se confruntatu cu conjuratii. Inse elu dovedi usioru nevinovatí'a sa. Imperatés'a hotari cá conjuratii sè fie publice batuti cu nuiele si esilati la cele mai indepartate parti ale imperiului. Cei patru frati ai imperatului Copronymu inse fura santiti de preuti; de óra-ce nu mai aveau încâtrâu de câtu a se hotari séu pentru altariu, séu pentru bard'a ghidelui. Ei se hotarira a intrá in statulu monacalu si a abdice de tóta domnirea lumésca. Pentru cá si poporulu sè scie de cele intemplate, la serbetori'a cratiunului (an. 780) nou santii trebura sè celebredie miss'a solena in biseric'a Sophiei si sè imparta cuminecatur'a. Cu mirare vediù acést'a poporulu si cunoscu setea de domnire a imperatesei.

Elpidiu, guvernatoriulu (satrapulu) Siciliei spuse in lumea larga acésta mirare a sa, si dechiarà imperatesei, cà elu nu-i va fi mai multu credintiosu si ascultatoriu. Din mai multe parti Nicephoru se poftea de imperatu; elu inse nu voi sè cutedie a se dechiará, si mai bucurosu sta retrasu si vietuiá liniscitu.

Totu pe acestu timpu se miscau si Sarazenii. Contra acestora se trimesera ostasi si la

Sicili'a o multime de naie. Sicilianii se luptara si aperara barbatesce, inse totusi remasera invinsi. Elbidiu fugi la Arabi.

Pentru cá sè se asecure pe sine insasi si imperati'a ei, Irin'a trimise solia la Carolu celu mare, care avea sè céra pe Rotrudis, fic'a acestuia pentru fiulu ei. Acésta legatura, cugetá ea, va pune temelie tari domnirii ei. Soli'a cascigà promisiunea lui Carolu, inse cununi'a se amenà pentru cà parchi'a erá pré tinera inca in ani, si fét'a si baietulu erau copii numai.

Luptele contra Sarazeniloru si Traciloru se sfersira si Storaciu, care insu-si conduse armatele, fu onoratu c'unu conductu triumfalu pomposu, cum nu s'a mai vediutu in Constantinopole de la timpurile lui Belisariu in coce.

Irin'a facù acum'a (an. 784) calatorie prin provinciele imperiului ei si in cei patru ani, de candu guberná ea, tóte s'au shimbatu. Agrii fura semenati, orasiere se impleau cu civi, comerciulu incepù a infforí din nou. Imperatés'a erá darnica. Poporulu binecuventá pe ea si pe gubernulu ei. Ea redicà din nou pustítulu orasiu Bórã si lu-numi Irinopolis. La zidirea acestui orasiu unu plugariu gasi in pamentu o grópa zidita, si intr'ins'a o tabla de marmure (baga séma pusa acolo cu intentiune) pe care stá scrisu:

„Christosu va fi nascutu de feciór'a Mari'a si io credu in elu: Sóre, tu me vei mai vedé odata sub domnirea lui Constantinu si a Irinei.“

Poporulu strigá: „Minune!“ si credea pe imperatés'a de restituitóri'a credintii.

Certele religionarie erau fórte stricatióse imperiului. Dupa mórtea patriarcului Paulu Irin'a adunà senatulu si staturile orasiului in palatu si tienù unu discursu. Ea dede poporulu voi'a d'a-si alege patriarculu; inse poporulu o rogà sè-lu aléga ea insa-si. Ea numi numele Tarasiu si poporulu strigà: „Elu sè fia patriarcu.“ Imperatés'a numai de câtu escrise unu conciliu, pentru a aplaná tóte ceretele bisericeii.

Timpulu cununiei imperatului se apropiá. Inse acum'a Irin'a nu mai doriá implinirea cununiei, pentru cà ea insa-si voiá sè domnésca, si nu voiá cá fiulu ei sè affe proptire in puterniculu socru. Deci o rupse cu elu si trimise o óste la Apuli'a. Comand'a a supra ostei o dede gonitului printiu alu Longobardiloru, Andalgisu, pe care lu-primi Leone, si Irin'a lu-lingusiá facèndu-lu sè spere, cà prin acést'a i se va deschide calea spre tronulu lon-

gobardicu. Elu fu batutu (788) si debalassu se recontórse cu restulu armatei la Constantinopole.

Junele imperatu, de dóue-dieci ani, atítiatu de cei cari erau impregiurulu lui, cerea sè se suie pe tronulu tatane-seu. Crescutu in cea mai mare nesciintia, elu erá de totu neindemaneacu a guverná. Mam'a sa voiá sè fia singura domnitória, amicii junelui imperatu lu-sumutiara a supr'a mamei salc. Ea i dede de muiere o nobila armeaná, Maria, care, pe langa tóte virtutile ei, erá urita imperatului. Elu se certà cu ministrulu Storaciu si voi sè-lu faca prinsu si sè-lu trimeta dimpreuna cu mam'a sa Irin'a, in esiliu in Sicili'a.

Ministrulu intielese de tóte, preveni pe imperatulu, lu-facù prinsu si dispuse sè-lu aduca la cercetare. In presentia mamei sale, Constantinu fu batutu cu nuiele si aruncatu in prinsóre. Imperatés'a se duse in biseric'a Sofiei si multiumi lui Ddieu, pentru inlaturaerea acestui mare periculu, ce erá sè se intemple. Dupa acea se aruncà bani printre poporu, si acesta multiumitu prochianà pe Irin'a, imperatésa domnitória. Acést'a a doritu-o ea.

Inse farmeculu, care orbiá Constantino-poliulu, nu ajungea pretotindenea. Legiunile si-adusera aminte de juramentulu loru, asemene si poporulu, cà nu sceptrulu se cuvine in man'a unei femei, si orasiere scrisera ei: „Stati imperatului intru ajutoriu cu suatulu si cu fapt'a, instruiti-lu a guverná, càci singuru Constantinu este, pe care Ddieu ni l'a datu de domnitoriu.“

Alesiu, unu capitanu alu gardei, se puse in fruntea neindestulitiloru, cari pornira oblu a supra Constantinopoliului, pentru a resbuná vatemarea intemplata imperatului. Irin'a si-perdù capulu, scóse pe fiulu ei din prinsóre si-lu rugà sè-i ajute.

Elu se aretà in publicu. Poporulu si ostasii lu-primira cu bucuria si insufletire, favorittii sei se imbuldiau cu graba a-i dá svatu si ajutoriu. Storaciu fu prinsu, batutu cu nuiele si esilatu in Armeni'a intre cei mai neimpacati inimici ai sei. Oficierii gardeloru imperatesci asemene fura esilati si insa-si Irina fu indrumata a nu se miscá din palatulu eleuthericu. Tesaurii fura ceruti de la ea. Ea dede câtu i placù sè deie.

Inse nu peste multu timp se audira plan-sori a supra guvernului imperatului, care de locu nu pricepea sè se pórte cá reginte. Inalt'a stralucire, la care doriá sè ajunga, acum i erá nesuferita; elu luà refugiulu la mam'a sa. Ea

lu-ascultà smerita si dise : „Tu, fiulu meu, ai dorigu sè guvernèdi, tu m'ai pedepsitu pentru cà am facutu bine imperiului. Tu n'ai pututu vedé inainte, ce afundimi se voru deschide inaintea ta. Io dorescu cá popórele sè-ti ierte asemene bucurosu reutatea favoritoru tei, precum ti-o iertu si io. Inse io ti-prevestescu, cà tu nu esti inca la sfirsitul tuturor amaritiuniloru.“

Imperatulu o rugà sè se suie éra ea pe tron. Éa puse conditiuni. Elu se invoi la tóte.

liulu. Irina, dómna a supra vointiei debilului ei fiu, lu-suatu sè condamnè la mórte pe bravulu Alesiu, caruia avea sè multiumésca fórte multu. Elu o facù. Intregu imperiulu privi uimitu la acestu actu de ingratitude (nemultiumire), inse Irina tocmai acést'a doriá. Ea nu putù sè ierte fiului ei, cà elu s'a eliberatu de sub jugulu ce ea l'a pusu pe grumadii lui, si pentru aceea amblá a-lu face de risu si uritu.

I plesni prin minte sè stralucésca cá erou.

Milena, soci'a principelui de Muntenegru.

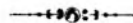
Storaciu fu rechiamatu pentru a guverná imperiulu si a face dtea domnului seu. Irina ocupà éra tronulu, (791) invingerea ei erá mai stralucita, veneratiunea poporului mai mare, cum n'a fostu nici odata pana acuma.

Numai legiunile armene nu voira sè arate astu-felu de veneratiune. In frunte cu Alesiu, ele protestara cu ágerime contra intemplárilor, cari impleau cu bucuria Constantinop-

Elu porni contra Bulgariloru. Ne mai avendu p'unu Alesiu la armata, elu duse cu sine pe Pancratiu, unu vrajitoriu, care prin profetiri si câte tóte alte nebunie negromantice erá sè fia suftetulu si a bliducelui si a óstei.

(Va urmá.)

Ionu Valeriu Barcianu.

VULTURII BOSFORULUI.

— Romanu de RAOULU NAVERY. —

(Fine.)

— Da . . . Uita-te bine : imbracata într'unu sacu cu cenusia, cu perulu despletit si cu ochii scaldati in lacrimi. Nu i-a ramas nimicu din trecutu . . . de la venitoriu nu ascépta altu-ceva, decâtu dreptulu de a sapá morminte.

Tiner'a femeia si-atintă ochii mari, inocinti, spre Iléna; in dinsii se mestecá gróz'a cu durerea.

— Dar scii, cà-ti rischedi viéti'a? — întrebà dins'a.

— Speru, cà Dumnedieu mi-va acordá mórtea.

— Barbatulu meu m'ar oprí sè-ti ascultu cererea.

— Copilulu teu, ce-ti suride, ti-sfatuiesce indurarea.

— Tu ai conspiratu in contra padisiahului.

— Ce ai face tu, déca sultanulu ti-ar rapí pe celu din urma nascutu?

Gradinariti'a se retrase in unghiulu formatu de pórt'a si casutia :

— Da, — dise dins'a; — Allah nu póte sè me pedepséca pentru compatimirea mea!

Iléna vediù unu harletiu, lu-luà a mana, sarutà manile tinerei femei, apoi parasi loculu rosoloru si-si reprimse cursulu catra cadavrele lasate pe prundusiu.

Apropiandu-se le cercà in daru cu ochii. In loculu loru observà o furmicare de aripi negre batendu aerulu.

Vulturii se abatusera pe préd'a loru.

Iléna i fugari cu cód'a harletiuului si apoi incepu a sapá in arina. Acést'a se agramadi pe incetu de ambele laturi ale grópei sapaté de ea, candu acést'a din urma apoi ajunse destulu de afunda. Iléna trase in ea pe unulu dintre cadavre, cel'a a lui Davidu, apoi lasà sè recadie cele dóue gramadióre de arina si gróp'a ultimului imperatu alu Trapesuntei erá insemnata prin o mica aredicatura de pamentu.

Vulturii unu momentu spariati, redescinsera atrasi de sange si de carnea mórta; de abié avea Iléna timpu sè-si acufunde instrumentulu in pamentu, si trebuia sè-lu redice ca sè alunge carnivórele. Lupta ingrozitória, lupta mortala, far' de esemplu si nemul-tiamitória. Iléna si-dadù copiii caleului, care facù din ei martiri; dins'a nu voia, cà monstirii necurati sè-li profanedie remasitiile. Dins'a le disputà de la vulturi cu energiá ne mai pomenita; ea nu mai simtia nici durere, nici oboséla.

Abié erá vr'unu corpu ingropatu, dins'a incepeá a sapá alta grópa; fiasce-care i impucinà o parte de a puteriloru sale si intr'acea mesura, in care manele intiepenite manuiiau hârletiuulu cu mai pucina taría, viania vulturii inapoi, batendu cu aripile loru estinse umerii si fruntea imperatesei, depunendu-se pe corpurile intinse, calcandu-le sub unghii si incercandu-se a li inghiti globurile inmobile din ochi.

Nóptea descinse rapede; lucrulu gelnicu inaintà prin intunerecu, ér vulturii negri de abié se puteau destinge in umbr'a grósa; monstirii se chiamau prin strigate petrundiátorie, aripile loru batende formau in giurulu imperatesei unu cercu plinu de gróza; unele cadavre ale acestoru carnivóre zaceau deja pe diosu : le ajunse taisiulu ferului si acnm se svêrcoliau

pe mormintele Comneniloru, scotiendu strigate amorte si scaparandu cu aripile loru negre . . .

In fine Iléna se radimà pe cód'a instrumentului ne mai putendu sè continue. Ochii-i se inchisera, hârletiuulu i cadìu din mani; dins'a cadìu d'alungulu pe arina si se rostogoli langa cadavrulu copilului ei celui mai micu.

Ne mai putendu inverti ferulu, dins'a departà prundulu cu manile; a sieptea grópa fu sapata cu unghiele.

Reculegèndu-si tóta energi'a imperatés'a rostogoli cadavrulu micu in grópa, lu-astupà si apoi remase intinsa pe mormentu, statua pentru totu-de-una inmobila a durerii.

Manile, cari sapsesera siepte grópe, n'aveau nici atát'a putere, cà sè se inceleste spre rugatiune; vocea, care incuragiase pe copii si pe tatalu loru la martiriu, amutise pentru lumea acést'a.

Iléna Cantacuzéna si-dadù anim'a sa eroica lui Dumnedieu.

Cu bratiile incrucisiate, cu faci'a intórta catra ceriu, dins'a zacea sublîma in mórte, ca si cum a fostu in viétia.

Vulturii n'aveau de ce se mai teme, o préda li remase.

Pe Bosforu unu barbatu robustu facea sè sbóre o luntre, in care siedeau unu barbatu si o femeia.

Candu capulu luntrei ajunse la prundusiu, jun'a femeia si-presentà umerulu sociului ei, care, suferindu a buna-sém'a de rane recinti, se pareá a merge cu greu.

— Gurganu! — dise tiner'a féta, — lasa luntrea si ni urmédia.

Veslatoriuulu se redicà, aruncà veslele pe fundulu luntrei si grabi dupa stepani.

— El-Scheriff, — dise tiner'a féta, — numera mormintele . . . toti Comnenii sunt aci . . . Iléna a bravatu porunc'a, ce opriá ingroparea loru; sè fimu si noi atátu de curagiosi si sè ni facemu datorinti'a pioasa facia de acést'a eroina a credintiei crestinesci.

— Róga-te, Panagia, róga-te pentru dins'a dupa cum ti-dictédia anim'a; eu me voiu asoci rugatiuniloru tale, pana-ce Gurganu va indeplui lucrulu fórte greu pentru puterile nóstre secate.

O óra mai tardiu imperatés'a Iléna si-dormiá somnulu de pe urma alaturea celoru atátu de iubiti ai sei.

— Panagia, — întrebà El-Scheriff, — in catro voiesci sè pleci?

Tiner'a féta si-intórse faci'a palida catra princiulu.

— Unde vei merge tu, acolo me voiu duce si eu, — murmurà dins'a.

— Iubesci-me tu si acum atátu de tare, cà sè voiesci a fi muierea unui princiulu fara de regatu, a unui esilatu far' de patria?

— Da, — respunse Panagia.

— Atunci, — reprimse El-Scheriff adresandu-se colosului Gurganu, — vèslédia iute si ne dù pe amendoi in desiertulu „Màrii de frundie.“

G. Trifu.

In giurulul lunei. *)

— Romanu, de Jules Verne. —

I.

Momintele nainte de impuscarea.

Trebue sè ne rentórcemu la caletorii nostrii in momentul acelu, candu coborindu-se dinsii in laintrulu tunului, usi'a glontiului se incuia a supra loru, si ei disera remasu bunu lumei pamentesci.

Barbican si cei doi soti ai lui in 1 decemvre sér'a la 10 óre se despartira de amicii loru, cari remasera pe pamentu; si orologiulu chronometricu semnalà 20 de minute dupa 10 óre, candu dinsii se asiediara in inchisórea loru despartita de aeru.

Mihaiu Ardan fu celu d'antâiu, carele plangându-se de intuniculu din pregiurulu loru, aprinse unu chibritu pe talp'a caltiunii sale si cu acest'a aprinse gazulu indesatu intr'unu vasu pregatitu a nume pentru acestu scopu.

Ei aveau tocmai atât'a gazu, câtu li trebuia spre a luminá de ajunsu siese dile si siese nopti mic'a loru incapere.

Interiorulu glontiului semená unei odâi frumo-siele si bine arangiate. Giuru impregiuru, la paretii cuptusiti frumosu, erau acomodate niste divanuri; plafondulu — cá si alu bisericeloru — erá de boltitura semirotonda.

In ferestile órbe din pareti se aflau niste arme, scule, vuptuale, câte-va carti etc. tóte asiediate cu multa grigia si intarite asiá, cá nici cutremurulu ca-satu prin descarcarea glontiului sè nu le misce din locu. Cei doi cani (cetitorii nostri si-voru aduce a minte de ei) Diana si Satelles, meniti a prasi si in luna soiulu canescu, erau asiediate inca mai dinainte si acuma ocupau locu la picioarele stapaniloru loru.

Ardan aruncá o privire in giuru de sine, esaminá tóte, si si-esprimá indestulirea.

— Ce e dreptu, este o inchisóre, — disse elu cu multiamire, — dar in sfirsitu totusi e o inchisóre miscatóre, si putendu sè me uitu pe ferésta afara, potu sè traiescu in ea si o suta de ani. Suridi, Barbicane? Dóra ai niste cugéte ascunse? Credi, cá inchisórea acést'a va fi cosciugulu nostru? Fia! Chiar si in casulu acest'a are mai multa valóre in judecat'a mea decâtu cosciugulu lui Mahomedu care stá nemiscatu intre ceriu si pamentu.

Pana candu Ardan vorbiá asiá, Barbicane incepú a meditá despre lucruri mai seriose. Déca, in butulu tuturoru asiguráriloru facute, nu va fi óre prim'a lovitura mai puternica decâtu cum s'a calculatu aceea?

— De graba víi sè-ti descoperi temerile, — disse Ardan ríndu, — candu deja suntemu in interiorulu glontiului, — si afara amicu nostru Murchison, tinendu in mana chronometrulu, numera secundele, cá sè póta aprinde la timpulu fixatu schinteia electrica. Par cá asiú dice si eu, cá asiá nu caletorescu, eu me coboru! Frumosu! — si elu incepú sè rida de nou.

Barbican si cei doi soti ai lui in 1 decemvre sér'a la 10 óre se despartira de amicii loru, cari remasera pe pamentu; si orologiulu chronometricu semnalà 20 de minute dupa 10 óre, candu dinsii se asiediara in inchisórea loru despartita de aeru.

— Ai dreptu, — disse Nicholl.

— Asiá dara, — respunse Ardan, — josu cu capulu si susu cá picioarele, cá paiatii in circus!

— Nu, — respunse Barbicane, — ci sè ne culcámu pe-o lature. Astu-felu vomu suportá mai usioru scuturarea.

Numai 12 minute mai avura. Ardan inca si atunce ar fi avutu placerea sè clevetésca; inse cei doi soti mai seriosi ai lui nu-lu ascultara. Ei se ocupau de pregatirile loru cele din urma, cu o nespusa recéla. Eráu cá doi caletori de pe calea ferata, cari s'au asiediatu comodu in vagonulu loru, dupa ce conductorulu a inchisu usi'a, locomotivulu a flueratu si numai semnulu din urma de plecarea se mai astépta.

Ei aveau trei perine tiapene; Barbicane si Nichol le asiediara in mijlocu. Ardan si in timpulu acést'a se jocá cu nepasare cu canii sei.

— Déca inca ne vomu rentórcce candu-va pe pamentu, voiú aduce esemplare interessante de canii din luna, — disse elu suridiendu.

— Dar acolo nu vei gasi cane, nici altu-felu de animalu, — lu-interrupse capitanulu Nicholl morosu.

— Sè ne remasimu, cá vomu gasi, — continuá Ardan, — cane, calu, vaca, pui, tóte.

— In o suta de galbeni! — strigá Nicholl.

— E bine, — respunse Mihaiu. Si cu remasiagulu acést'a vei pati cá si cu celelalte. Cum si stámu? Ai perdutu deja cele trei remasiaguri prime in contra presiedintelui nostru, cáci banii trebuinciosi pentru intreprimdere s'au adunatu, versarea tunului a reesítu, pravulu de pusca nu s'a aprinsu candu glontiulu s'a apesatu pe elu. Aceste trei constara 6000 de dolari.

— Asiá este.

— Si peste unu patrariu de óra éراسi va trebui sè platesci 9000 : 4 mii, pentru cá columbiadulu nu va plesni, si 5 mii — pentru cá glontiulu nostru se va innaltia mai susu decâtu 6 mile.

— Vomú vedé acusi, — respunse Nicholl. Intr'aceea eu tinu banii gata, si asteptu cu nerabdare cá sè potú plati.

Si dupa aceste elu si-aretá busunarulu.

— Vedu, cá esti unu omu fórté punctualu. Dar scii, capitane, cá remasiagurile vóstre acuma sunt fórté neegale, si pentru tine e fórté desavantajosu.

— Cum asiá?

— Asiá, cá déca vei perde, va trebui sè platesci; ér déca vei câstigá remasiagulu primu, atunce noi vomu esplodá toti si Barbicane nu se va mai aflá in viétia, cá sè platésca si sè-ti redeie dolarii.

— Sum'a mea, — lu-interrupse Barbicane seriosu, — e depusa in banc'a din Baltimore, si déca Nicholl nu va trai, mostenitorii lui o voru puté primí.

— Sunteti ómeni practici, — esclamá Ardan, — ómenii positivitatii, in adeveru!

— Diece óre 42 minute! — disse Nicholl, carele nencetatu privia la orologiulu seu.

— Numai cinci minute mai avemú, — disse Barbicane, — momentul descarcárii e ficsatu la diece óre 47 minute.

— Si 20 de secunde, — adause punctualulu capitanu Nicholl.

(Va urmá.)

*) Continuarea romanului „Caletoria de pe pamentu in luna”, publicatu in „Familia”, semestrulu primu, an. curinte.

S A L O N U :

Calindarul septemanei.

Duminec'a 27-a dupa Rusalii, Evang. 10 Luca Cap. 13 st. 10-17.

Dumin.	28 10	Sf. Mart. Stefanu celu nou.	©
Luni	29 11	S. S. Mart. Paramon si Filumen.	
Marti	30 12	† S. Ap. Andreiu antâiulu chîamat.	
Mercuri	1 13	Sf. Prof. Naum.	
Joi	2 14	Sf. Prof. Avacum.	
Vineri	3 15	Sf. Prof. Sofonia.	
Samb.	4 16	Sta Mart. Varvara.	

„Romanî'a-Juna.“

— Viena 27 nov. —

(Societatea academica sociala-literara „Romanî'a-Juna“ in Viena. — Adunarea generala si serata musicala din 14 l. c. — Siedinti'a ordinara din 24 l. c. — Nou'a conducere a Societâtii. — Proiecte pentru serbarea anului nou. — Balulu romanu din Viena.

Domnule Redactoru !

Romanii si Filoromanii din Viena au avutu in un'a din dilele trecute fericirea a luá parte la o siedintia festiva a „Romaniei-June“, adeca la adunarea generala, ce s'a tinutu in 14 l. c., sér'a la órele 8, in palatulu Battyány, I, Herrengasse, nr. 19.

Nici un'a din adunările generale ale anilor trecuti n'a fostu asiá de numerosa, eleganta, stralucita si arangiata cu atát'a gustu si ingrigire pentru multiamirea tuturor óspetiloru si membriloru Societâtii. Dupa informatiunile luate, splendidulu resultatu alu acestei festivitati este cu deosebire meritulu dloru : Presied. Drd. Octaviu Blasianu si Drd. Steriu Ciurcu.

Sunt siguru, cá toti au remasu indestuliti si mandri de decursulu siedintiei, si incantati de resultatulu productiuniloru musicale. Documentu viu despre asertia mea sunt felicitările continue aduse dlui presiedinte din partea óspetiloru si aplausele vivace, de cari au fostu urmate cele mai multe productiuni. Straini si Romani, óspeti si membri, toti au dusu cu sine dulceti'a unei suveniru placute.

De si cam tardiu, totusi mi-permitu a ve descrie — dupa debilele mele puteri stilistice — decursulu si resultatulu acestei adunari generale, alaturandu si program'a respectiva, carea s'a tiparitu, si in limb'a francesca, o atentie deosebita fatia de straini. Sunt convinsu, cá, precum Romanii din Viena, asiá si toti connationalii nostri se voru bucura de succesulu acestei seri, ce este o dovéda invederata despre progresulu „R. J.“, si facultátile escelinte ale tinerimeu romane din locu.

Deja pe la órele 8 s'a intrunitu unu publicu numerosu in localitatea amintita, asiá cátu amendoue salónele — ce erau arangiate cu eleganta si decorate cu cáte unu candelabru mare de bronzu auritu, si cu vase luxuóse de China contínuendu flori naturale etc., — erau asiá dicédu indesate de auditori. Circa 35 de dame represintandu o cununa frumósa in giurulu mesei de onóre rezervate pentru óspeti si la 110 domni au asistatu la acésta adunare a „R. J.“, care pentru Romanii din Viena a fostu intr'adeveru o séra de serbatóre, bucuria si veselia. Toaletele dameloru precum si ale cavaleriloru erau elegante cá si la unu balu de frunte.

Presiedintele, dlu Blasianu, a deschisu siedinti'a prin unu cuventu cam lungu, dar bine compusu, rostitu cu multu focu si cu o putere persvasiva admirabila. Mi-pare reu, cá nu-mi e posibilu a reproduce o parte mai mare din acésta vorbire alésa. Cuprinsulu ei érá o descriere scurta a creárii si istoriei „R. J.“, — a desvoltării Societâtii pe terenulu literaru, administrativu si socialu, — a folóseloru ideale si materiale, ce le aduce acésta corporatie pentru membrii sei si indirecte pentru natiunea romana, — si in fine o privire a supra activitátii comitetulu din anulu esperiatu. Mare efectu a facutu apelulu presiedintelui ca tra tinerii studenti, cari nu sunt membri ai „R. J.“ (si din cari multi erau de fatia), mai incolo o indemnare zelósa la o activitate mai energica a membriloru, — esplicarea scopulu societâtii si a detorintieloru tineriloru romani, — si in urma esprimarea unei dorintie cam de intielesulu urmatoru : „Dorescu, din totu sufletulu meu, cá tóte societátile de tineri rom. sè fia asiá dicédu craterii unui vulcanu putinte, in care sè se pregatéscá, sè se formeze si sè fierba far' incetare acea materia pretiósá, a carei eflusu este o vapaia puternica, o flacara neperitóre, unu focu sacru, ce se numesce „Unire“, — ér din craterulu nostru, din „R. J.“, sè emaneze pentru fia-care dintre noi o schintea nestingibila, care sè ne incaldiesca anim'a, sè ne servéscá de lucéferu candu s'arata negur'a intunecósa „discordi'a“, sè ne fia dreptu compasu in tóte lucrările nóstre si sè ne acompanieze pana la momentu ! „Iubirea si unirea“, cari sporescu puterile, cari sunt garanti'a sigura a succeseloru bune, — „Spiritulu“, ce a domnit intre demnii fundatori ai acestei societati, aceste sentimente si facultati sè lumineze mintea si sè cuprinda anim'a nóstra si a tuturor tineriloru rom., aceste puteri sè fia regulatorii presintelui, si atunci putem sperá la unu venitoru de auru alu „R. J.“ si alu tuturor societátiloru rom. !“

Aplause meritate si vehemente, ce sunau din tóte partile, au urmatu discursulu dlui presiedinte.

Dup'acea s'a resolutu ordinea dilei cu o facilitate si regularitate démna de ori ce parlameutu. Si a nume : S'a verificatu processulu verbalu alu siedintiei ultime ; s'au cetitu, desbatutu si primitu referatulu si propunerile comisiunii revedietóre, inaintate societati prin dlu Cloaje ; s'a primitu raportulu anualu alu comitetulu societati, (care credu, cá vi s'a tramisu deja) ; s'a adusu votu de incredere de multiamita si s'a datu absolutoriu comitetulu, in urm'a propuneriloru dloru Drd. Stih, Drd. Ciurcu si Moldovanu, si s'au denumitu de membri onorari ai „R. J.“ dnii : G. Sionu si I. Negruzzi, ér cá m. emeritati dnii : Dr. Hosanu, Dr. Neagoe, Dr. Califaru, Dr. Danu si prof. Ceontea.

In urma multiamindu presiedintele óspetiloru pentru participarea la acésta adunare, salutandu-i cu caldura, si recomandandu societati cu deosebire pe dnii : I. de Balacianu, agentu diplom. alu Romaniei, Steriade, directoru de finantie, pe p. t. familiee : Florescu, secr. la ag. rom., Chizzola, maresialu locot., baronessele de Kronenfels, Dobroviciu, priv., Dudos, banq., Popovici, comerc., Baich, comerc., Comarudi, priv., Dubau, fil., apoi inca alte familie si oficiari, ai caroru nume le-am uitatu, — in fine pe reprezentantii

societăților acad. „Società degli studenti italiani a Viena“, „Zora“ și „Ognisko“, — cu aceste presedintele dechiară de închisă partea oficiosa și anuncia trecerea la partea socială.

În scurtă pauză, ce a urmatu ordinei dilei, au fostu pe tapetu presintările și recomandatiile. Conversati'a eră foarte animată și mai multi dintre oșpeti au intratu în alu doile salonu, unde se află cea mai mare parte a membriloru. Dlu presiedinte a recomandat mai multi tineri dlui Balacianu și dlu agentu s'a informatu în detaliu despre starea societății și si-a esprimatu de repetite ori bucuri'a, fal'a și multiamirea de progresulu „R. J.“

Dupa pauza a urmatu partea musicală a serei, care a reusitu peste tota asteptarea, cu tôte că a fostu mai multu improvisată.

Aplause frenetice a seceratu cu deosebire dsiór'a Dudos. Cu o virtuositate, arta, intonare și sentimentu rar și admirabilu a executatu această concertista mai antăiu un'a din compositiunile sale, apoi „miniatures“ de Rubinstein. Presedintele i-a oferitu în numele societății unu bouquet de flori mare și foarte frumosu.

Cu multa desteritate, facilitatē și finetia a executatu dlu G. Baiulescu „concertulu VIII“ de Rode și „conc. XI“ de Spohr. Aplause neinterupte și meritare au urmatu pieselor cantate de dsa, unu discipulu alu lui Hellmesberger, dir. conserv. din locu. Am avutu ocași a ascultă o parte din conversati'a între dnii: Balacianu și presedintele Blasianu, în care dlu agentu regretă, că acestu tineru talentatu nu se ocupa numai cu music'a, căci ar putē face o cariera strălucită că artistu romanu. Domnisiór'a Dudos și dlu Baiulescu au fostu demni represintanti ai musicēi olasice.

Dlu Blasianu încă a executatu destulu de bine fantasi'a din op. „Lucia de Lammermoor“ de Singlée; dar mi-pare, că eră pré esiofatu și la începutu ceva cam surprinsu. Cu multu mai bine i-a reusitu executarea unui „Potpourri românesc“, care a fostu aplaudatu cu vivacitate și de straini.

Piese cantate din flaută de dlu Munteanu ar fi facutu cu multu mai mare efectu, déca ar fi fostu mai bine alese și mai scurte. Fantasi'a de Galli din „Barbierulu de Sevilla“ a fostu primită de publicu cu mai multa caldura, decâtu variatiile din „Lucrezia Borgia“ de Heinemeyer, cari au fostu executate în unu tempo pré incetu.

În fine Dlu I. Muresianu, carele a fostu angajat cu acompaniamentulu mai la tôte piesele, a coresponsu intru tôte asteptării publiculu, cu tôte că Dsa eră morbosu, din care cauza nu s'a pututu execută duetulu din Mignon de Schubert, nici n'a pututu se apăra în această séra că solistu în piano.

Peste totu, nu sunt în stare a dá expresiune cuvenită bucuriei mele, vedindu, că societatea „R. J.“ de asta dată a amusatu și încantatu pe toti cei de fatia, că a intrunitu în această séra tôte familiile romane și o mare parte din familiile grecesci din Viena, că s'a aretat untr'unu modu asiá de demnu strainiloru, cari o ajutau la balurile rom., de si o cunosceau numai dupa nume, și în fine că tineriloru rom. le da ocași a veni în contactu și cu familie din cercurile mai înalte ale societății.

Dintre toaste amintescu pe alu dlui presiedinte pentru Majestatea Sa Imperatul Austriei, alu dlui Dr. Neago pentru seculu frumosu, pentru dómnele

patroneșe și pentru dlu Balacianu, alu dlui Dr. Danu pentru prosperarea „R. J.“ și pentru comitetulu ei, alu dlui Drd. Blasianu (italienescu) pentru „Società degli studenti italiani“, alu dlui Longo v.-pres. soc. ital., alu dlui prof. I. Bumbacu pentru unire, etc.

Abiá dupa miédia-nópte s'a departatu damele, éra cea mai mare parte dintre domni au remasu împreuna până diminéti'a dupa órele 3. S'a datu cetire foi umoristice „Urdica“, redigiata de dlu Blasianu, s'au executatu multe piese nationale, doine, hore etc. de dnii Baiulescu, Muresianu și Munteanu, și s'au tinutu mai multe toaste. Petreerea a fostu foarte animată și toti au dusu cu sine suvenirile cele mai dulci.

În 24 l. c. s'a tinutu o siedintia ordinara a „R. J.“, în care s'a alesu în comitetulu nou de presiedinte: Drd Octaviu Blasianu cu unanimitate; vice-presied. George Baiulescu; secretari: Animp. Daschievici și Dion. Stenopóe; cassaru: Corn. Isopescu; controlorlu: Nic. Negura și bibliotecaru: Maced. Siutu. În comisi'a literara s'au alesu: I. Popasu, Const. Popp, Drd Ciolacu, I. Chelaru și Drd Doca, ér în comisi'a revedietóre: Drd Steriu Ciurecu, Drd. Nic. Hanganuti și I. Cloaje.

Dupa siedintia s'a ventilatu cestiunea serbării anului nou. Parerile erau diferite; este înse probabilu, că ajunulu anului nou se va serbá totu asiá de splendidu că și adunarea generală, în sperantia, că voru luá parte familiile rom. și grec. din locu, și asiá se voru acoperi spesele arangiării.

S'a vorbitu multu și despre balulu rom. din carnevalulu viitoriu, fiindu că acest'a este isvorulu financialu principalu alu societății „R. J.“ Presedintele va aduce acést'a cestia la ordinea dilei în siedinti'a venitoare și atunci se va constituí comitetulu balului. Erá vorba sē se faca de acuma pregatiri pentru arangiarea unui jocu nationalu, dar opiniunile erau varie. Unii voiau sē se jóce „Calusierulu“ în costumulu nationalu, fiindu că arangiarea acestui jocu ar fi împreunată cu dificultati mai mici. Alti, objectandu că publiculu germanu nu este dedatu cu atari jocuri, cari de si sunt frumoșe, totusi sémena cu productiile de baletu, temendu-se de fiasco, propuneau „Romana“, care de sigur va face efectu mai mare, fiindu că este jocu de salonu, cochetu și foarte elegantu. Credu, că cu timpulu, se va realisá dorinti'a ultima, cu atātu mai vêtosus, cu câtu multe domnisióre voru participá cu bucuriá la acestu jocu placutu, cu câtu tineriloru rom. li se va da ocași a face cunoscintie frumoșe și cu câtu acestu arangiamentu va servi de o reclama buna pentru frecuenti'a balului rom. Dorescu succesu strălucitu!

— X. —

Fi-va resboiu ?

Éta întrebarea mare ce-si pune acuma tóta lumea, la care înse nimene nu pôte sē respunda cu positivitatie, dóra nici chiar Bismark.

Precum se scie, este vorb'a sē se tina o conferintia europeana. Dar Dumnedieu scie, déca se va putē tinē și acést'a, căci si pan'acuma i s'au pusu în cale mai multe pedice. Port'a a declarat, că nu pôte sē primésca unele propuneri ale Rusiei, pe cari acést'a dorescu sē le desbata în conferintia, — si a nume cele

relative la desarmarea poporațiunii turcesci și la mutarea cerchelor în Asi'a. Era la rîndul său Rusi'a a spus, că ambasadurului ei — Ignatieff — va parasî conferința, și va intrerupe ori ce legătura diplomatică cu Port'a, de cumva această se va opune ocupării Bulgariei prin Rusi'a.

Se dice, că conferința se va adună la 12 dec. Se crede, că Angli'a se va învoi că Rusi'a să ocupe Bulgari'a, de cumva aceea va pastră unele condițiuni și după unu timp anumitu va eși de acolo.

Puterile se ocupa de ide'a înființării unui tribunalu internaționalu, care ar avé să supravegheze traducerea în realitate a reformelor.

Romani'a cere de la puteri, că acele să-i respecte neutralitatea atîtu fatia de Turci'a, câtu și fatia de Rusi'a. Romanii au concentratu o armată de 70,000 ómeni la Dunare, în contra irumperii Turcilor. Principele Carolu a și mersu la armată. Turci'a inse a declarat, că nu va intrá în Romani'a. Acuma armat'a română a pornitu spre graniti'a rusesca.

Renunitulu istoricu englesu, Carlyle, propune să se scóta turcii din Europ'a.

Rusia are în Bessarabia o armată de 200,000 de ómeni. Insu-si tiarulu va tiné o revista a supra armatei de la miédia-di. Ministrulu de resbélu rusescu a ordonat și mobilizarea cozacilor de Don. Aceste forméza 12 regimente și 7 brigade. Caus'a sanitara în armat'a de la miédia-di încă e bine organizata. Aice se afla 720 medici, 225 asistenti de tabera, 60 farmacisti, 45 veterinari, și 1840 soldati sanitari.

Pregatirile rusesci inspira și în Serbia viétia noua. Ministrulu de resboiu a încheiatu contracte cu mai multi liferanti, și în fabricele de pravu de pusca se lucra cu multa diligintia. Volutarii rusi incepu să sosésca érași. De curendu a ajunsu o legiune intréga. Prin Turnu-Severin au sositu la Cladova mai multi oficeri ai statului majoru rusescu, spre a studiá fortificatiunile de la Banja, Paracin, Deligrad și Crusevatiu. În Deligrad se pregatescu vîptuale și baracuri pentru 15,000 de ómeni. Insu-si Horvatovicu conduce latirea fortificárilor, mai alesu pe partea de catra Alexinatiu.

Gard'a turcesca s'a concentratu la Vidin; armat'a turcesca de la Morava astadi se compune din cinci corpuri, în numeru de 18,000.

Din Hertiegovina se scrie, că Muktar pasia cu 37 de bataliône se afla încă în Trebinje, inse a primitu ordinu a se retrage prin Bosni'a la Drina. Dar armat'a lui se afla în o stare atîtu de miserabila, încâtu abia va fi capabila a face această cale lungă.

Corabíle turcesci pantierate de pe Dunare tóte au comandanti englezi. Turcii desvólta pregatiri mari. Armat'a lor de la Erzerum se va sporí la 150,000; tatarii turcesci, 75,000 de familie, stau gata a irumpe în Crimea. Comandantele supremu alu armatei din Asia mica va fi Sulejman pasia, care a ocupatu Alexinatulu.

Se scrie, că armat'a rusesca și română se voru intruní la Ungheni, și principele Carolu se va intelní la Prutu cu archiducele rusescu Nicolae, care acumă se afla în Besarabi'a rusesca, la Chisineu. Din armat'a de miédiadi 60,000 voru operá în Serbi'a.

Ambasadurulu Angliei în Constantinopole, Lordu Elliot, a svatuitu ministrului de esterne turcescu, că port'a să deie tóte concessiunile possibile.

Asiá dara Turci'a nu pré pôte aspirá la ajutoriu din partea puterilor.

Éta armatele cu cari va avé să se lupte turculu! Armat'a rusesca de la miédia-di 200,000, cea din Caucasu 100,000; Muntenegru și insurgentii 25,000, Serbia 50,000, Romani'a 120,000, Greci'a 60,000.

Bismarck a declarat, că nu crede, că resboiulu între Rusi'a și Turci'a să se póta amaná. Ce se va intemplá, vomu vedé.

H.

CE E NOU?

Milena, soci'a principelui de Muntenegru, a figuratu fôrte putinu în raporturile despre resboiulu curinte. Abia odata cetiramu despre ea: candu poporațiunea din capital'a Cetinje a felicitatu-o pentru învingerea, ce sotiulu ei a raportatu a supra lui Muktar pasia. Din această cauza s'ar puté crede, că dins'a nu are nici în rolu în dram'a care se petrece chiar acumă în orientu. Dar ast'a ar fi o amagire. Soci'a principelui Nichita are cea mai mare iniriure a supra politicei ce se desvólta în tiér'a sa. Se pare inse, că ingrigirile-i încordate în lunile trecute și pe dins'a: o obosira, căci a plecatu la clima mai caldă. În nrulu presinte publicám portretulu ei.

Camer'a deputatiloru în septeman'a trecuta a continuatu desbaterea bugetelor felieriteloru ministerie. La bugetulu ministeriului de culte dlu Borlea a apostrofatu guvernulu, că impedece desvoltarea instructiunii poporale române și că în scolile curatu romanesci tramite niste dascali unguri, cari nu sciú romanese. E durerosu, că dintre deputatii romani de parti'a natională, pe cari poporul i alege cu asiá multu sacrificiu, numai doi, dnii Borlea și Doda, participa la siedintie.

Cris'a între cele dóue ministere, unguerescu și austriacu, despre care amu vorbitu în nrulu trecut, nici decâtu nu s'a pututu complaná. Ministrii austriaci, Lasser și de Pretis, în septeman'a trecuta au vinitu la Budapesta, și sub presiedinti'a Maj. Sale se tinura mai multe consilie ministeriale. Inse fara nici unu resultatu. În cercurile de influintia se vorbesce, că ambele ministere voru dimissioná. Ministrii austriaci se și rentósera la Viena. Hoffmann, ministrulu de finantie comunu, a fostu chiamatu la Buda. Se crede, că elu va fi insarcinat cu compunerea noului cabinetu austriacu.

În camer'a Romanfei la 11/23 nov. s'a depusu la biurou o propunere, subscrisa de mai multi deputati, relativa la facerea busturilor lui Stefanu Golescu și Constantinu Negri, și asiedierea lor în sal'a siedintieloru adunării deputatiloru.

Oratori surdo-muti. Cu ocasiunea alegerii noului presiedinte alu Statelor Unite, în ferberile electorale, o intrunire politică, unu meeting de unu caracteru fôrte ciudatu avú locu dílele trecute în suteranele bisericeii Sta Anna din New-York. Doi oratori surdo-muti, deca acestu termenu se póte întrebuintiá, Thomas Godfrey și William A. Bond, doi surdo-muti fôrte culti, tinura dinaintea unui auditoriu ce consta mai numai din surdo-muti o discutie politică a supra celor doi candidati de presiedinti. Godfrey deschise desbaterea și din espresiunea schimbatóre a fisionomieii, precum și din gesticularea víoe și repede a maniloru sale, care esprimeau unulu după altulu cu-

vinte din limb'a semneloru, se puté vedé cà aducea argumente importante si ponderóse. Bond cautà a combate in acela-si modu pe adversarul seu, si Godfrey i replicà. De siguru cà n'ar fi de crediutu asià ciudata istoria, déca nu s'ar spune cà s'a petrecutu in vestit'a tiéra a Yankeciloru. (Un. Dem.)

Biserica si scóla.

Dlu C. D. Georgianu, dr. in filosofía, membru alu Societãtii limbistice din Paris, a inceputu unu cursu de limb'a si filologi'a sanscrita, la universitatea din Bucuresci.

Universitatea din Cernauti. La acésta universitate germana pe pamentulu romanescu alu Bucovinei, sunt inscrisi pe semestrulu de iérna 216 ascultatori, si adeca 46 la teologia, 104 la dreptu, 66 la filosofía, dintre cari la teologia 45 sunt ordinari si 1 extraordinaru, la dreptu 90 ordinari si 14 extraordinari. Din nou inmatriculati sunt 15 teologi, 36 juristi si 15 filosofi, si adeca 49 din ei bacalaureati, ér 17 veniti de pe la universitãtile din Viena, Lemberg, Graz si Göttingen.

Societati si institute.

Din Brasiovu ni se scrié, cà reuniunea de gimnastica si de cantãri a Romaniloru de acolo, a tinutu la 14/26 nov. a trei'a convenire colegiala in acestu anu, esecutandu cu multu succesu o programa musicala si declamatóre, dupa care a urmatu dantiu. Unu raportu detaiatu amu fi primitu cu placere.

„Julia,” societatea tinerimeí romana de la universitatea din Clusiu, va serbã si in anulu acest'a ajunulu anului nou, ér cam catra finea carnevalului va arangiã unu balu. Societatea va publicã acusi prin diuarie unu raportu despre activitatea sa de la infiintarea ei si pana adi.

Literatura.

Traducerea classiciloru este unu serviciu mare pentru ori care literatura. Noi Romanii deosebitu simtimu mare necessitate de asemenea traduceri. Trebuie dara sè salutãmu cu víua bucuria pe dlu G. Sionu, carele vine sè inavutiésca literatur'a nóstra cu traducerea classiciloru francesi. Dreptu proba din aceste traduceri publicãmu in nrulu presinte câte-va scene din „Athalia.”

„Predicatoriulu Sateanului Romanu.” Fóia bisericesca, pentru predici si alti articuli din sfer'a bisericesca, cursulu III. — Anulu 1877, va esi in fasciclii lunari, câte de dóue — trei cóle, cuprinse in invelitória de $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ cola — si va publicã: a) Predice pe Dumineci, serbatori si diverse ocazioni, — deosebita atentiune merita predicele publicande dupa s. Joanu gura de auru, s. Vasiliu celu mare, s. Joanu Damascenulu si alti santi Parinti si Oratori celebri ai bisericeí lui Christosu; b) Biografiile celoru mai celebrii barbati (Archi-Episcopi, Episcopi s. a.) ai bisericeiloru romane, din candu in candu si biografi'a a câte unu santu Parinte a bisericeí resaritene (s. Joanu gura de auru, s. Vasiliu, celu mare s. a.) — c) Diverse tractate teologice, morale, pastorale s. a. d.) Poesie religiose, morale si preste totu literarie; e) Istorióre si proverbie morale, precum si ori-ce cuvinte intiepte si alte amenunte aplicabile la predice si alte elaborate religiose si morale. Pe invelitória va insemná: Revist'a bisericesca, scolastica si literaria. Pretiulu de prenumeratiune pe anulu intregu va fi numai 4 fl. v. a. (10 lei noi — franci,) care inse va fi a se solvi inainte ba-

remi de diumetate. Prenumerantii „Predicatoriului S. R.” voru primí gratis scrierea lunaria. „Cartile Sateanului Romanu” — avendu totusi oblegatiunea moralã de a cascigá, pentru acésta scriere poporala, barami câte unu prenumerante.

„Cartile Sateanului Romanu,” scriere lunaria, pentru trebuintiele poporului romanu, cursulu II, anulu 1877, va esi in fiesce-care luna câte o cóla cuprinsa in invelitória — si va publicã: a) Istori'a Romaniloru — de la Traianu incóce — tractata, pentru poporulu romanu, in forma de dialogu; — b) Cunoscintie din economia, industria, medicina s. a. c) Istorióre si novele morale si sociale — de invetiatura si petrecere; — d) Poesie vechi si nóue, — mai cu séma de acele, cari atingu mai de aprópe poporulu nostru si impregiurãrile in cari elu a traitu si traesce. — e) Anecdote, proverbie si cuvinte intiepte de invetiatura si petrecere. Pe invelitória va insemná: Unele si altele din lumea mare. Pretiulu de prenumeratiune pe anulu intregu va fi numai 1 fl. 50 cr. v. a. (4 lei noi — franci), care inse va fi a se solvi (platí) inainte. Pop'a Niculae Fekete — Negrutiu, redactorele ff. „Predicatoriulu” — si „Cartile Sateanului Romanu.”

O nóua fóia umoristica se anuncia de la Bucuresci, sub titlulu: „Cucurigu.” Va esi in fia-care septemana odata.

Dr. Iulius Jung, docentu privatu la universitatea de Insbruek, a publicatu o lucrare istorica pré interessanta. Ea este intitolata: „A supra inceputuriloru Romaniloru.” Acestu studiu criticu-etnograficu, in contradicere cu famosulu Rössler, carele dice cà Romanii abiã in secolulu XII-le se reivira in Daci'a, sustíne continuitatea Romaniloru in Dacia Traiana.

„Istori'a imperiului otomanu,” de principele Dimitrie Cantemiru, tradusa, dupa insarcinarea academiei, de dr. Iosifu Hodosiu, s'a pusu sub tipariu, si partea prima a si aparutu. Asiã cetimu in diuarie, càci noi n'amú veditu nici unu esemplaru. Academí'a nóstra n'are datin'a a tramite redactiuniloru câte unu esemplaru din editiunile sale, — séu dóra numai noi ne aflãmu in esceptiune.

Dlu D. Jarcu la Bucuresci a publicatu editiunea a 8-a din opulu seu intitulatu: „Elemente de istoria naturala.”

„Lumea Nóua” a incetatu sè mai apara, càci redactorulu ei, Vasiliu Porutiu, a muritu.

T e a t r u.

La Londra in teatrulu Vaudeville dilele trecute s'a jucatu a 600 óra comedi'a „Our Boys” de Byron. Inca nu existe pies'a care sè se fi represintatu de atãte ori dupa olalta.

„Teatrulu nationalu” ungurescu din Buda-pesta si-a facutu bugetulu pe anulu viitoriu. — Spesele sunt calculate la 498,396 fl.; din care suma 356,000 fl. vinu pentru plat'a personalului, 8000 fl. pentru autorii pieselor, 20,000 pentru óspeti, 30,000 fl. pentru mobile si decoratiuni; 17,000 fl. cá refuire de datorii. Fatia de aceste sume vinitulu intregu e calculatu cu sum'a de 237,500 fl. Asiã dara „teatrulu nationalu” ungurescu din Pesta nu póte sè platésca din viniturile sale nici jumetatea speselor sale. Va sè dica are trebuintia de subventiune mai mare decâtu tóte vinituriile sale. Pan'acuma capeta din diferite fonduri o subventiune de 263,300 fl.]

M u s i c a .

La **Táborszki si Parsch** in Budapesta au apărut și ni s'au transmis următoarele piese musicale : „Unter freiem Himmel“, polca français, de Filipu Fahrbach jun., prețiu 50 cr., — „Soldosné kedvelt dalai“, siese doine si hore secuiesci, prețiu 80 cr., — „Türkischer Marsch“, de F. F., 50 cr., — „Bölcsész csárdás“, de Rátz Pál, prețiu 60 cr., — „Die Eule“, polca française, de Filipu Fahrbach, prețiu 50 cr., — „A Tolonczból“, csárdás de Kőrösy Gyula, prețiu 60 cr.

Adelina Patti acuma debutéza in Moscva, de acolo va merge la Petersburg, apoi va vini la Viena, si la primavéra se va întorcede la Londra.

Industria si comerciul.

Masina de scrisu. Pe langa masinele de cusutu, cari in acestu momentu se afla răspandite pretutindeni, s'a inventatu de curendu o masina cu totul noua, o masina de scrisu. Masin'a de scrisu are form'a unei mese de lucru si e provéduta cu unu tasteru cá la piano-forte, pe care persón'a care voiesce sè scrie lovesce cu amendoué manile, intocmai cá unu concertistu care esecuta vre-o compositiune d'ua lui Beethoven séu Belini. O persóna bine exercitata, déca lovesce cu abilitate tasterulu, pòte sè scrie de la 60—70 cuvinte pe minutu. Copi'a se esecuta cu caractere tipografice cari cadu pe unu rulou de hartia, ce se invértesce automaticu intocmai ca cele intrebuintiate in oficiile telegrafice; partea cea mai avantagiósa a combinatiunii o constituie usulu caracterelor tipografice, fiindu cá totu ce ese scrisu afara din masina, se cetesce fórté bine. Substanti'a din care sunt formate aceste caractere nu e plumbulu, ci otielulu calitu fórté bine. Déca apésa cine-va cu putere a supra ruloului pòte capetá in acela-si timpu mai multe copie din acela-si articolu. Pentru acésta n'are decátu sè intrebuintieze sistem'a comuna, adeca sè asiedie pe rulou mai multe foi de hartia unse cu cernéla si alternate cu foi albe. Anglesulu care a inventatu-o, va face in curendu experimente publice cu acésta masina. (Romanulu.)

Drumuri de otielu, ér nu drumuri de feru.

Drumurile de feru au crescutu si s'au inmultitu fórté multu; dar cá tóte lucrurile, aci pe pamentu, le-a trecut si loru timpulu; acum vine timpulu drumurilor de otielu. Sinele sunt de otielu, locomotivele de otielu, osiile si rotile vagónelor totu de otielu. Pe căiele statului din Olanda s'au construitu si poduri de otielu. Cu tóte aste nu trebue a se perde nimicu, căci se intrebuintieza si vechiulu materialu de feru pe celelalte ramure, pe drumurile de interesu localu, drumurile secundare, drumurile cu calea strimta, intr'unu cumentu drumurile economice. (Rom.)

Incuragiarea industriei nationale. Mai multe persóné distinsé din societatea din Iasi — precum cetimu in „Curierulu“ — intre care multi magistrati, au luat laudabil'a decisiune a nu mai purtá haine de alte stoffe de cătu acele ce le produce fabric'a nationala de la Têrgu-Némțiu si care, este constatatu, sunt si multu mai solide si multu mai eftine de cătu acele ce vinu din strainetate.

G h i c i t u r a d e s i a c u
de Elena Zachariu.

me	ca	ca	Dóm-	ma	rab-	ba-	in-
dea,	o	mu-	da	bar-	ne	mea	mai
ti	gru-	o	na	cu	vei	ca,	ru-
candu	ve-	ra-	sa	se	Pa-	'n-	Pa-
su-	ia	ma	cal-	candu	lu	lu	Pa-
mai	na	semi	nu-	re	re	na	gam-
vo-	ne	voiu	stan-	ce	o	na	ca
Pa-	ca	'n	Dóm-	candu	o	fa-	candu

Se pòte deslegá dupa saritulu calului.

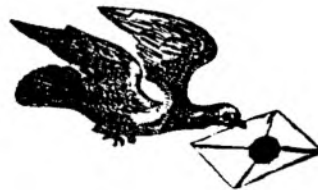
Deslegarea ghiciturei de semne din nr. 39 :

A cadiutu brum'a de vreme,
Flórea campului se teme,
Cá palita si uscata
Va sè mórø de odata,
Far' mirosu si far' frumsétia
Va fi mane diminétia,
Si pe peptu nu o voru pune
Fetitiéle cele june.

A. Petrinu.

Bine au ghicit'o dsiórele : Elena Zachariu, Sofia Velovanu.

Post'a Redactiunii.

Dni I. P. P. in Budapesta. Abonamentulu dv. va espirá la finea lui martiu 1877.

Versurile : Vocea durerii, Domni'a intunecului, Amalia, — nu se potu publicá.

Dni G. C. in Bicazu. I vomu face locu indata-ce vomu dispune de spatiu.

Dsiórei E. L. in R. Dóra in nrulu viitoru, dar de siguru inea in anulu acest'a.

Dni I. N. N. in Gherla. In urmarea reclamatiunii numai decátu amu dispusu. Credemu, cá de atunci au si sositu. „Siedietóra“ se va framite.

Dni E. P. in Siomcuta. Sè ni tramiti si deslegárele. Nrii reclamati din „S.“ se voru tramite.

Dni G. P. in Dolova. Romanulu cerutu ti-se va espedá in septeman'a viitóre.

Clusiu. Traducerile nu-su reesíte.

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu : **IOSIFU VULCANU.**

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1876. Calea tieriei nr. 39.